

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВНЕ СЛОВО

«UKRAINIAN ORTHODOX WORD»

Box 376, South Bound Brook, N. J.

Entered as Second-class Matter at the Post Office at South Bound Brook, N. J.

РІК V. — Ч. 7.

ЛІПЕНЬ, 1954 — JULY, 1954

VOL. V. — № 7.

Хрещення України. Образ в церкві Св. Михаїла в Вунсакет, Р. А., яку в 1954 р. розписали відомі мистці Петро Холодний і Михайло Осінчук.

о. Симеон ГАЮК

Св. Рівноапостольний Український Князь Володимир

Дня 15-го липня (ст. ст.) Православна Українська Церква молитовно згадує пам'ять св. Рівноапостольного князя Володимира. Саме в цей день в 1015 році спочив в Господі Великий князь Володимир, Просвітитель нашого народу. Великий смуток і щирий жаль оповив тоді всю землю нашу, бо в лиці св. Володимира народ наш втратив не тільки мудрого і справедливого князя, але і свого духовного Батька і свого Просвітителя. Коротко, але ядерно цю подію відмітив в своїх писаннях наш славний літописець Нестор: „Зайшло сонечко Землі Руської!“ І таким сонечком був св. Володимир не тільки для своїх сучасників, але цим сонечком він залишився в історії нашого народу на всі віки.

Син відважного князя Святослава і внук мудрої і блаженної княгині Ольги, Володимир вступив на велиокняжий престол в Києві в році 980, після затяжної міжусобної війни. Обдарований від природи незвичайними прикметами: мудрістю, відвагою, завзяттям і любов'ю до правди, він мав всі дані до того, щоб розпорошенні племена об'єднати, а державу Українську, ослаблену міжусобною боротьбою, зробити сильною і квітучою.

Помимо того, що від своєї бабки княгині Ольги був обізнаний з християнством, все ж в раній своїй молодості належав до ревних прихильників поганства та, не почиваючи над собою жодного морального закону, свободіно віддавався чуттєвим пристрастям і розвагам. Також і вся держава його була у владі безпросвітнього поганства і в культурному відношенні була далеко позаду від інших держав, що вже були опромінені світлом науки Христової. В державному і родинному житті на Русі панували дикі звичаї. Приношення живих людей в жертву поганським ідолам було віковим освяченним культом цієї бездушної віри. Жінка, що була позбавлена найелементарніших людських прав, взрази смерти свого чоловіка, мусіла іноді вимірати разом зі своїм чоловіком. Поганська релігійна філософія була нескладна і не мала жодного письменства.

Побачивши і зрозумівши всю порожнечу поганської віри, Володимир почав думати про іншу кращу віру. Він почав шукати Єдиного Істинного Бога, що створив все видиме і невидиме. Довідавшись про релігійні шукання українського князя, — магоме-

тани, жиди, латиняни й греки почали слати до нього своїх проповідників. Але просвічений благодаттю Божою, Володимир пізнав правдиву віру Христову від одного грецького філософа і в 988 році прийняв святе хрещення в м. Корсуні з рук грецького православного духовенства. Після свого хрещення Володимир охрестив своїх дітей та наказав знищити у своїй державі усіх ідолів поганських, а головного ідола Перуна стягнути до Дніпра. Він також наказав усім княнам, разом зі своїми жінками і дітьми, прийняти св. хрещення, чим і було покладено основу для величного діла поширення християнства в цілій його державі. Наказ князя одбивав духовне прагнення його народу, що вже діріс був до віри Христа, тому був виконаний Україною-Руссю без жодного майже спротиву.

Св. Володимир ревно трудився в апостольському подвигу поширення християнства у своїй державі та всю решту свого життя провадив у християнській побожності, багато зробивши для свого народу. Кн. Володимир прикрасив себе високими християнськими і загальнолюдськими чеснотами: правою, терпеливістю, любов'ю, смиренням і милосердям. Ці само християнські чесноти він також прищепив і своєму рідному народові. Не жаліючи ані труду ані засобів, він будував величаві святині, спроваджуючи для цього з Візантії досвідчених будівничих, мальярів та силу різних ремісників. Закладав школи і монастири, що стали справжніми оазами християнської культури. Закладав шпиталі, притулки для старців і немічних, відпускав на волю невільників, зі своєї княжої скарбниці щедрою рукою давав великі суми для викуплення боржників і полонених. Але чи не найбільшу увагу присвячував справі видавання церковних законів, що благодійно впливали не тільки на церковне, але й на суспільно-громадське життя.

Бідні, сироти і покривджені завжди знаходили у кн. Володимира захисника і оборонця. Для бідних і немічних він влаштовував в княжому дворі багаті трапези, дозволивши кожному бідному іти до княжого двору і брати все по своїй потребі.

Недурно митрополит Іларіон в своєму похвальному слові князеві Володимиру називає його: „одягом для нагих, кормителем голодних, прохолодою спрагнених, помічником

вдовицям, заспокоєнням подорожніх, заступником покривдених, багатством убогих". Навіть найбільшим гріхом вінував покарання злочинців. Справді, милосердя св. Володимира сягало вершин християнської досконалості. З усіма іншими сусідніми князями та володарями він намагався жити в повній згоді і справжній християнській любові. Але в той же самий час він завжди готовий був мужньо обороняти свій рідний народ від усіх його ворогів і напасників, а Церкву Христову від єретиків і лжеучителів.

Насаджена і поширенна в Україні св. Володимиром, віра Христова принесла нашему народу великих духовних неоцінні користі. Все, що добре і святе є й було в нашій спільноті протягом цілого історичного буття нашого народу, — є плодом св. віри і разом невичерпним джерелом світла, життя і сили.

Пам'ять святого князя, що просвітив Україну світлом віри Христової, світлом віри Православної, буде в нашему народі вічною. А нам, як законному наслідку св. Володимира, належить свою св. Православну Христову Віру, цей неоцінений самоцвіт, оберігати від всіх її ворогів і ненависників з найбільшою дбайливістю і самопосвятою, додержуючи всі устави св. Церкви та стародавні звичаї наших побожних предків.

Після о хрещення Руси-України св. Воло-

димир щасливо і корисно князював в нашому народі цілих 28 років. Поховано його було в ним же збудованій Десятинній церкві в столичному м. Києві. За доконане ним велике апостольське діло, о хрещення України, св. Православна Українська Церква визнала його святым угодником Божим, назавши його Благовірним і Рівноапостольним*).

Нехай український народ в сучасну лиху годину поневолений, нехай безбожний комунізм привалив тяжким каменем неволі вільне буття народу нашого, ми не втрачаємо твердого уповання і на мить, що народ наш знов встане до вільного і незалежного дальшого історичного життя, і що діло св. Володимира серед його насліддя житиме вічно.

„Величаемо Тебе, Святий Рівноапостольний Княже Український Володимире, і шануємо святу пам'ять Твою, Ти бо ідолів знищив і всю землю нашу святым хрещенням просвітив!"

*)Українська Православна Церква прикрасила св. Володимира авреолою святості. Натомість перегляньте всі збірники життя святих Римо-Католицької Церкви і ви не знайдете там серед інших святих імені св. Рівноапостольного кн. Володимира. Тож виходить, надаремно українські католики намагаються довести, що св. Володимир є святым Католицької Церкви, бо він, мовляв, прийняв християнство в часі церковної єдності.

о. С. Г.

П. КОВАЛІВ

Релігія в світлі сучасної науки

1. ВІРА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ. ЗАВДАННЯ НАУКИ.

Нині богослови рішуче відкидають думку про несумісність релігії і науки, віри і знання. Як віра в Бога не має в собі ніяких труднощів, щоб вивчати і досліджувати природу, так і знання, якщо серйозне і обережно буде свої ідеї, не може входити за межі „пізнаваного” і не може заперечувати реальності „непізнаваного”, — тобто того, що його взагалі не можна осігнути розумом.

Наука, відірвана від віри, розініює світ як вічно рухливий механізм, позбавлений духовного змісту. А що може бути огидніше, як існування такої бездушної машини, без духовного змісту, без вищої вічної мети?

Наука, відірвана від віри, не тільки не дає користі, а ще й не раз приносить шкоду людяні. Вона робить людину гордою, жорстокою. Відомий письменник **Анатоль Франс** в статті „Наука і всесвіт” писав, що наука розглядає нашу землю як загублене в просторі зенічене і з погордою твердити, що для людства не має ніякого помітного значення у всесвіті, що земля не є навіть крупинкою в Молочному Шляху, що сонце поволі гасне і колись перетвориться в задимлений диск, і тоді настане кінець, і крупинка, що звуться землею,

пронесеться слідом за сонцем у вічній темряві. Людство, звичайно, зникне раніш. Оце все, — каже він, — що наука може передбачати про долю людства.

А що до самого людства, — пише далі Анатоль Франс, — то що зробила для нього наука? Вона позбавила його всіх високих якостей, що були його гордістю і красою. Вона впевнила людство, що все, що є в ньому і навколо нього, передпокладене роковими законами, що... воно само тільки машина, яка не знає свого власного механізму.

Так розініє всесвіт наука, відірвана від віри. Таке розуміння світу позбавлене сутності і мети його існування. Існування світу стає зрозумілим тільки тоді, коли ми вірюємо в його духовну основу, вірюємо в вищий Розум і Божественну творчу силу, вірюємо, що світ у Богі і Бог у світі. Мета науки — лише дослідити й пояснити дані досвіду. І віра тут відограє велику роль: вона збагачує наукове уявлення про світ як про царство природної закономірності, ідеям про духовно-моральні цілі і цінності.

Віра має величезне значення не тільки в житті людини взагалі, але й для науки зокрема. Віра має ту властивість, що вона може легко передаватися іншим людям: вона запалює в серцях людей відповідний вогонь. Апостоли, проповідуючи людям Христову нау-

ку, приваблювали до віри не переконливістю аргументів, але вогнем віри запалювали відповідний вогонь у своїх слухачів. Про це яскраво свідчить книга „Діяння Апостолів”, що розкриває нам причину ширення християнства: воно, це ширення, було зв’язане з тим, що вогонь віри у Апостолів запалював такий же вогонь в серцях тих, хто приходив до них в добром на мірі слухати Христову науку.

Отже, саме ця дивна властивість віри — що від однієї віруючої душі запалюється світло віри в інших людей — ця властивість віри є таємницею Церкви Христової. Світло віри освітлює світ і людину в світі. Через віру саме „обновляється розум” у Христі, як каже ап. Павло (Рим. XII, 2). Маючи в серці своїм світло віри, людина, зокрема людина науки, інакше дивиться на світ. Вона дивиться на світ не як на бездушну машину, а як на живий організм, керований вищою духовною творчою Силою, що дає спрямовання кожній найдрібнішій пилинці в певному закономірному розвиткові.

Ще напочатку цього століття один православний богослов Флоренський писав таке: „Зверніть увагу, — пише він, — вся наша наука — кажу не про богословську науку, а про науку взагалі — вся цілком побудована вона на ідеї Логоса, Бога-Слова... Єдиний, вселенський, всеосяжний, всезагальний „закон” світу, іпостасне ім’я Отче, Прovidіння Боже, що без Його волі не падає і волос з голови, що вирощує лілії польової і годує птахів небесних, — Бог Творець і Промислитель — ось релігійна передумова нашої науки і поза нею, поза цією передумовою... немає науки.”

Тому наука не може залишатися сама в собі, не може залишатися в межах одного знання, а повинна єднатися з ідеєю живого Бога. В обсязі нашого знання входить тільки виявлення життя, виявлення природи, а не сама суть життя, суть природи.

Ми знаємо про світ, як ми його спостерігаємо нашими органами чуття або відповідними допоміжними пристроями (мікроскопами, телескопами тощо), — але про світ, що є сам собою, в своїй сутності, в своїм естві, ми нічого не знаємо і не можемо знати, бо то не є вже сфера розуму, сфера науки. Ми знаємо, бо бачимо, як горить шматочок кам’яного вугілля. Знаємо, що для горіння Його потрібна температура понад 600°. Але не знаємо чому саме на горіння потрібно 600° температури. Чому одна квітка має один колір, а друга — другий? Чому від тих самих батьків народжуються різні на вдачу і на вроду діти?

Таких питань є безліч, і на них неспроможна відповісти наука, все це виходить за межі нашого знання, за межі науки. Дуже влучно висловився один із сучасних богословів: „Можна сказати: де Бог діє, там усе незрозуміле, а де все зрозуміле, — там немає зустрічі з Богом, там іманентний (зовнішній) світ людських розрахунків, людського передбачення”.

Це — правда. Таємниці світу поза нашим досвідом, вони належать до сфери віри, до сфери релігії. Бога ніхто не може бачити, а тільки відчувасти Його існування в своєму серці. „Ніхто Бога ніколи не бачив, — каже євангелист Іоан — Єдинородний Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив”. Про це сам Христос каже устами євангeliста Луки: „Передав Мені все мій Отець. І не знає ніхто, хто є Син і кому Син захоче відкрити”.

Тимо всяке заперечення існування Бога з погляду науки абсолютно безпідставне. Наука не може втрутитися в сферу віри, вона може тільки через свою обмеженість призвати віру, призвати існування Першопричини таємниці світу. Та й сама наука не має таких доказів, які б заперечували розуміння поняття Бога як вищу духовну основу всесвіту. Хіба може наука доказати, що тільки матерія — основа світу? Не може, бо вона сама не знає навіть, що таке ма-

терія. Ніяка наука не може сказати, що в світі неможливе чудо, що Христос не Воскрес, бо це все поза наукою. Наука може тільки сказати, що, за законами природи, Христос не міг воскреснути. Але так само вчить нас і Церква, що Христос, за законами природи, не міг воскреснути, і саме воскресення Христа — це таємниця, як таємницю для нас є і народження Христа.

Все це виходить за межі природи, стоять вище від законів природи. Вони надприродні. Знання наше тут безсилье, бо все це належить до сфери віри. Світ, що є об’єктом нашого знання, є тільки частиною реальності дійсності. Тільки віра може осягнути світ та його Першопричину. Про це не раз писали християнські апологети, оборонці віри Христової. „Розум людини, — читаємо в них, — має свої межі, а за ним є те, що залишається завжди захованим від нього. Тільки найважче розуміння тієї ролі, що її грає в житті людини наше маленьке знання і велика віра — може привести до висновку, що людина колинебудь зrozуміє те, що лежить за цими межами. Тому найважної небезпечною помилкою треба призвати заперечення трансцендентного і всього надприродного”.

Отже, людина не знає і не може знати тієї найвищої Сили, що керує всесвітом. Людина не може з’ясувати причини всього, що існує, бо вона її не знає і не може знати. Бог — та невідома причина, якої ніхто не знає, але відчуває в своїй душі, що вона є і далі піклується світом. Проф. Л. Берг у своїй книзі „Наука, її сенс, зміст і класифікація” (Петропрад, 1922) пише: „Всюди до науки ставлять різні вимоги..., хочуть, щоб наука дала відповідь на загадки світу, щоб вона служила цілям релігійним, моральним, політичним, практичним і т. п. Нічого цього наукі зробити не може... Наука займається лише упорядкуванням фактів, незалежно від того, які застосування можна зробити з цих фактів і які почуття у людей вони можуть викликати.”

Наука не займається дослідженням первопричини, ні кінця буття; вона не може осягнути суті чи природи речей; вона не може знати „речі в собі”, про що говорив Кант, бо природа в своїй суті така складна, що вона не може в усій своїй повноті бути приступана для людського розуму. Наука може подати картину природи лише схематично, спрощено. Цілої глибини життя природи вона охопити не може.

Отже, завдання науки дуже обмежене: вона тільки встановлює факти, спрощує їх і ставить у зв’язок між собою, тобто подає їх у певній системі. Зате віра йде далі, переходить межі, дозволені наукою. Вона обіймає те, чого не може обняти наука, — саму суть речей, первопричину їх буття. Звідси ясно, що знання і віра, наука і релігія — то цілком окремі діяльності людини. Вони тільки взаємно доповнюють одна одну і є між собою в безсумнівній гармонії.

(Далі буде)

—OOO—

Як не можна горсткою піску засипати бездонний океан, як не можна широко розкинете полуля загасити краплиною води, як не можна орлові літати в маленькому пуделочку, — так не може дух людський заспокоїтись матер’яльними дібрами.

Дух людський — це безоднія безконечна, як небо, або час. Нерозумні люди! Чи довго ви ще будете залишатися в блуканні? Чому ви не стараетесь наблизитися до Нього? Чому не думаете про того, кого ми называемо Богом? В шуканні Бога чоловік знайде повне заспокоєння бажань свого духа.

Гр. Сковорода.

о. Петро БІЛОН.

Про священство

Нема на світі такого церковного часопису, де час від часу не писали про пастирів, як служителів вівтаря Господнього і будівничих Тайн Божих. В тих часописах завжди знаходимо одночасно чудові, повчаючі поради, як треба нам, пастирям, жити, проповідувати, молитись та працювати.

Св. архиєп. Іван Золотоустий в оправдання своєї втечі від рукоположення написав твір „Про Священство”. В цім творі Св. Іван зібрав і пояснив місця зі Св. Письма, які говорять про величність гідності пастиря (священика й єпископа), про його обов'язки і про його велику відповідальність. Там він констатує, що є проповідники і добре й ледачі. Отже саме про цих ледачих пастирів Св. Іван пише: „Великого злочину допускаються ті, що зле виконують свої обов'язки. Вони приносять шкоду не тільки собі, але передовсім Церкві. Допускаються до провин і ті, що признають та рукополагають людей невідповідних. Перед рукоположенням вони повинні пізнати, — як каже Золотоустий, — вартості кандидата, його знання, моральна чистота його життя — тоді лише повинні рукополагати.”

Отже, велику відповідальність ми, пастирі, беремо на себе. Ісус Христос сказав: „Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; на кому зоставите, зостануться” (Ів. XX, 23). Ці слова відносяться до нас, пастирів. Адже через священиків вірні одержують спасіння.

Велику владу ми, священики, маємо, але і велику відповідальність несемо перед Богом. І не тільки за себе, а повинні здати спрацювання на останнім суді і за свою паству.

В моральному відношенні пастир повинен бути настільки високою особистістю, щоб не тільки словом, але ділом вказував парафіянам спасительну дорогу. Парафіяни тоді тільки йтимуть за своїм пастирем, коли слово його не буде розходитись з його життям; коли він в своєму житті буде втілювати той християнський ідеал, який проповідує. Пастир повинен об'єднати свою парафію любов'ю і моральним авторитетом. Треба „душу свою положити за вівці”, — тоді вірні завжди відповідатимуть взаємною любов'ю парохові. Деякі вірні вносять іноді заколот в парафіяльне життя, пастирі зазнають багато несправедливостей, образ, понижень від таких людей; примушенні іноді навіть лишати парафію зза двох-трьох громадян, а це

ми, священики, все повинні терпеливо зносити і все спокійно далі працювати.

Щоб своїх парафіян віри і побожності вчити, пастир повинен сам багато знати, а для того багато читати, бути щиро віруючим християнином, в житті особистому глибоко побожним і ревним молитвенником.

Нарід приглядається не тільки до зовнішнього вигляду священика, але до кожного його кроку, руху, кожного слова. Неширість, чванливість, гордість, честолюбство, зарозумілість, пиха, езуїтство, фарисейство, проявлені, бодай, в однім незначнім випадку, допущені священиком, — і пастир втрачує в очах своїх парафіян необхідний авторитет.

Ідеал життя пастиря це самоудосконалення.

Св. Григорій Богослов пише: „Велике і страшне діло доручено пастирям Богом. Правити людиною є мистецтво із мистецтв і наука із наук. Уста ж священика повинні хоронити знання, і закона шукають від уст його, бо він вісник Господа Саваофа.”

Не раз пастир відчуває брак своїх власних сил для свого подвигу і необхідність змінення їх благодаттю Св. Духа, — в таких випадках щира побожна молитва може допомогти пастиреві. Молитва бо для пастиря то джерело моральних його сил, які йому завжди потрібні.

Один церковний діяч пише, що „образ доброго пастиря можна бачити в символах чотирьох Євангелістів (лев, віл, чоловік і орел). Пастир повинен бути сильним і сміливим як лев, працьовитим як віл, милостивим і жалостливим як чоловік, і високим в Богомислі як орел. Якщо цих прикмет в ньому нема, то він подібний до недбалого лікаря, і скорше пошкодить хорому, ніж вилікує його”...

Ось чому багато Святих ухилялись від священства.

Священик конче повинен бути освіченим, а до того повинен мати чисте величне серце. Без такого серця пастир „мідь дзвінка і бубон гудячий” (1 Кор. XIII, 1.).

Хай же Милосердний Господь допоможе нам, пастирям, в ці непевні часи гідно нести великий обов'язок священика та своїм подвигом зворушувати серця наших вірних до надбання духовної чистоти, а з нею міцної віри в Бога й любові до близького.

М. ОСІНЧУК

Поліхромія церкви св. Михаїла в Вунсакет

Восени 1953 р. ми разом з п. артистом Петром Ходоліним взялися виконати поліхромію церкви св. Михаїла у Вунсакет. Завдяки жичливому відношенню й довір'ю як о. декана Ст. Голутяка і парафіяльних урядників, так і Комітету по розмальовуванню церкви, нам дали вільну руку у виконанні поліхромії так, як ми знайдемо найкращим. Одно тільки було застереження: стіни мають бути зелені.

Наши церкви в Америці мають приблизно однакову форму в середині, бо назовні деякі мають сліпі бані, не раз навіть зовсім гарні, як, напр., у Вунсакет. В середині це широка Й довга гала з притвором та бальконом для хору та з пресвітерією, звичайно — заокругленою.

Тому що кошти будови наших церков — незвичайно важна річ і держаться все в границях якнайнищих, то консеквентно і архітектурне устаткування нутра церкви не тільки найпростіше, але часто дефектне. Широчезний супіт, опертий на стінах без ніяких архітектурних додатків, оптично виглядає так, що своїм тягарем він стіни розпихає.

Подібний випадок ми зустріли у Вунсакет, де архітектура нутра церкви дала нам ще і друге застереження: заповнити її засобами малюрськими.

Коли в поліхромії церкви св. Софії в Байон ми мали легше завдання до розв'язання під оглядом кольоровим, бо при кремовому тоні стін далеко легше було підібрати Й згармонізувати кольори, як в образах, так і в орнаментах — в одну радісного вияву кількість, то при вимаганії зелені тоні стін церкви св. Михаїла у Вунсакет справа була далеко складніша. Відповідним підбором кольорів в орнаментах та на драперідах святих треба було цей зелений тон рівноважити теплими тонами, легко контрастувати і так отримати поважну Й рівночасно для ока приемну поліхромію.

Тому що стіни відділяло від супіту лише корито на довгі електричні лямпи, а ніякого огінковання не було, ми, позолотивши це корито назовні і додавши під ним відповідної ширини орнамент, створили оптично потрібну для опертя супіту підставу.

Розклад поліхромії ось такий.

На блакитному, зорями залляному, півокруглому супіті посередині орнаментальний хрест около 12 футів в промірі. Від сторони пресвітерії погруддя Панагії в круглій орнаментальній рамці 6 футів ширини. Від сторони хорів такої самої величини Архистратиг Михаїл. По боках супіту по три херувими. На стінах нави по лівій стороні (ззаду) від входу св. Іоаким і св. Анна в овальних рамках, а на бічній три великомученики: св. Юрій, св. Катерина і св. Дмитрій. Посередині — Богоявлення, а далі св. Антоній Печерський, св. Ольга і св. Феодосій Печерський. По правій стороні від входу (ззаду) св. Захарій і св. Єли-

савета; на бічній три свв. отці: Григорій, Іоан і Василій. Посередині Хрещення України-Руси, а далі свв.: Миколай, кн. Володимир і ап. Андрій.

Українська православна церква св. Михаїла у Вунсакет ще в цьому році буде мати іконостас, одноярусний, багато золочений та виконаний в тому самому стилі, що і поліхромія. Частину постатей, що бувають у третьому ярусі, треба було перенести на стіну пресвітерії. В апсиді пресвітерії на висоті, що буде мати іконостас, намалювали ми сім постатей дещо більше, як натуральної величини. Посередині Цар Слави на троні, Праворуч Спаситель, Божа Мати, архангел Михаїл і св. апост. Петро. Ліворуч Іван Предтеча, арханг. Гавріїл і св. апост. Павло. Ціла апсида золочена, що з кожного місця грає інакшим кольором золота та своїм золоченням нагадує нам апсиди княжих церков. Щоб рівноважити ту велику золочену площину та одночасно її відповідно контрастувати, дали ми на арці, що відділяє наву, широкий орнамент на комбінованім з рожевих та червоних красок тлі сім переходів ступенів від яскорожевого до темночервоного. По обох сторонах арки від сторони нави два ангели, що держать знамена Господньої муки: один копіє і губку, другий — хрест. В цей спосіб, не переладовуючи стін ані орнаментом, ані постатями святих або фігулярними сценами, створили ми і мистецьку гармонійну цілість та дали всі ті найважливіші святі особи, які в кожній нашій церкві повинні бути.

Роботу ми старались виконати совісно, на славу Божу, а маємо надію, що і на вдоволення побожних людей. Згадки про нашу роботу були в американській пресі, в „Provіdанс Джернел”, а також в місцевій пресі у Вунсакет. Ціла робота тривала чотири з половиною місяців.

О. КОВЕЦЬ

Коли задзвонить великий дзвін...

(Закінчення)

Князь Радимир раптом зблід на крейду. Потім зморшкувате обличчя його — від підборіддя й до чола, і вся голова його сива — геть поза вухами й на всій шиї налилася багряно-сизої барви, потім згорніла, наче хмарна непробитна оповила горду князівську голову і, нічого перед собою не бачучи, князь рушив до виходу з храму.

На подвір'ї наказав негайно лаштуватися в дорогу — додому, не чекаючи і кінця Божої Служби.

А в храмі тим часом прочани — один за одним складали та складали й свої дари монастиреві, і з незгасими надіями безнадійно сподівалися. Кожен сподівався, що саме його жертва буде Долі наймиліша, і що саме він буде тим щасливим жертвовавцем, що сколихне непорушне серце Великого Дзвона.

Уже попід стінами в храмі стояли незчисленні бочки, діжки й діжечки з паучним медом гречаним, липовим, будяковим, високі, важкі скрині, повні воску ярого; уже гори пухнастої, найрізноманітніших відтінків, пушнини зростали навколо святого образу; уже й Богданків дядько побожно поклав до купи своїх дванадцять, — так, аж дванадцять брунатно-сріблястих, досконало вироблених кунічих шкурок, що наче пишалися своєю мильною пухнастістю і манили й вабили до себе кожну живу душу чарами прихованого в них тепла та несказаної ласки й ніжності...

А Великий Дзвін мовчав.

Тоді Богданко, — і хто йому підказав ту шалено-сміливу думку? — він ніколи не міг би сам відповісти на це, — розстебнув свою сорочечку на грудях, дбайливо розмотав шматочок заячого сап'янцю і взяв упевненими пальцями свій скарб — свою маленьку срібну грошину, зароблену коштом трирічної праці, і, не озираючись ні на кого, наче побоюючись чийогось докірливого погляду, скромно поклав на купу скарбів і свій убогий, як рівняти з тією купою, дар. Припав навколішки, хотів молитися, але згадав тільки чомусь свого знедоленого татка, встав і теж підійшов до попусту.

І — ледве доторкнувся він до тисячами людських рук сьогодні смиканого кінця попусту, як десь угорі, наче грім з ясного неба, ударив Великий Дзвін.

Ударив раз. І вдруге. І втретє. А за ним —

— Воїстину Воскрес! — гучним гуркотом менший, а за тим ще менші і дрібні дзвони

залилися радісною, повною щастя й надії гамою великомої перезви.

— Христос Воскрес! — особливо урочисто, наче з самої глибини душі вигукнув з ємвону старий, як молоко білий, ігумен.

— Воїстину Воскрес! — гучним гуркотом багатотисячної юрби богомольців озвалось до нього.

А на монастирському подвір'ї, уже зовсім зібравшись до Дніпра, до своєї золотояйної галери, щоб вертатися до столичного міста Києва, закам'янів князь Радимир.

— Хто? Як? Чому? — з несказаною люттю й обуренням, викликаним смертельно враженим самолюбством, вигукнув до юрби покірних дружинників.

Ніхто не міг йому відповісти, аж тут із храму настигла звістка:

— Нікому незнаний хлопчик, київського чинбаря челядник. Богданом звється. Поклав тільки маленьку грошинку...

Князь Радимир одну коротку і страшну для нього мить слухав, наче свій смертний вирок, приголомшивши правду тієї звістки, потім прошипів до дружинників:

— Знищти щеня! І тіло — собакам на закуску!

А сам круто, неначе бадьоро, повернувся, та, знесилений тяжким розчаруванням у своїх гордих надіях, мляво похилився на руки найближчих до нього ратників і, підтримуваний ними, потупав через монастирське довге подвір'я — до виходу.

А Великий Дзвін, у супроводі може ще дванадцятьох менших, далі радісно видзвонював щасливу вістку для всієї землі української.

*

Два вояки з оголеними близкучими мечами в руках узяли попід руки Богданка з церкви і повели на монастирський задвірок.

Сивий, як молоко білий, ігумен, прочувши про князів наказ, кинувся — як був — у всюму богослужбовому облаченні — до князя Радимира. Благати про милосердя заради святого Великомої для душі дитячої безвинної. Та вже на виході з церкви йому заступили дорогу суворі дружинники і порадили — тихо, щоб не долетіло до вух Радимирових:

— Не ходіть, краще, отче святий, бо й ваша голова покотиться передчасно.

І не пустили старого, хоч він і запевняв,

що не страхається смерти у правому ділі.

Богданчик ішов з вояками спокійно. Він нічого не знов і не розумів, куди його ведуть. Тільки всім серцем вслухався в могутні передзвони нечуваної краси і сили, зрушених ним, ціною його дорогої скарбу, дзвонів Канівського монастиря. Широка щаслива усмішка не сходила з його уст аж до тієї миті, коли блиснуло в повітрі смертельне лезо меча одного ратника.

Князь, не виходячи з монастирського подвір'я, вичікував слухняного звіту про виконання його вироку над хлопцем.

Та ще щасливо усміхна Богданова голівка, знесена з плечей, ледве доторкнулася втоптаної піскуватої землі монастирського задвірку, а перші краплини праведної дитячої крові ледве близнули на піскувате підгрунтя під ноги ратників, як Великий Дзвін замовк.

Замовкли так само несподівано й усі менші дзвони на високій монастирській дзвіниці.

Люди з жаху кинулись, насторожились.

Та не встигли й отямитись, як задвигтіла, струсонулась земля, пролунав страшний пекельний гуркіт, розступилась під монастирем долина, і весь монастир, з огорожею, з усім подвір'ям, з високою, вгорі широ позолоченою дзвіницею, провалився безслідно в бездню.

І на місці, де стояв і віками пишався, віками плеканий Канівський монастир, у ту ж мить з'явилось на всю широчину колишнього монастирського подвір'я, тихе озеро з прозоро-синьою, кришталево-чистою, крижано-холодною водою...

Це озеро відтоді зветься у Канівчан Топилом.

*

Люди з навколошнього підгір'я незабаром порозбиралі свої чепурні, біленькі хатинки і, рятуючись від страхітливого сусідства з місцем Божої карі, переселилися за яких дві верстви вниз по Дніпру. Там і заклали новий присілок, нове, найдалі від Канева на південний закинуте передмістя, що воно й досі (в році 1954-му по Різдві Христовому) зветься Монастирком. Це — під самою Тарасовою горою, недалеко від Пекарів, найближчого сусіднього з Канівом придніпрянського селища.

А тут, у Топилі, щороку, і тільки раз на рік — у перший день святого Великодня, як припасти вухом до берега, чути, що з незмірних глибин бездонного озера переможно дзвонити Великий Дзвін колишнього Канівського монастиря...

— І ви самі чули, діду?

— Чув, а як же, чув, і не раз і не два чув, мої діточки...

*

Ватра доторяла. Світало.

Це дід Семен —стрий-старий і життєвим горем не раз добре битий, закінчував свою тиху, журливу розповідь про бездонне озеро Топило, у якому рибалки, з'єднавши докупи три попусті, що двічі туди й назад через Дніпрову широчину кожен із них сягав, та прив'язавши на кінець тягар, не раз пробували добитися дна. Даремно пробували.

І ось воно, те саме Топило, до якого тепер щоночі хлопці, він сам, дід Семен, виганяють коні на-ніч — на добру, соковиту пашу в долині попід лісом, та на свіжу, завжди прехолодну воду вигідного й рідкісного в тих горах водопою.

Діда Семена слухали, не зморгнувши оком, може з десяток біло-і русяво-голових пастушків — Богданового віку щонайбільше. Спутані звечора мотузяними путами коні, відпочивши за коротку літню ніч, пофіркували, похапливо скубли пишну рослинність пасовища, коли раптом найменший із пастушків, що його ще тільки підпасачем величали, крізь видимі сльози вигукнув:

— Я... я не хочу-у!

— Чого не хочеш, сину? — заклопотано спітав, наче сам тільки зо-сну прокинувшись, дід Семен.

— Я... не хочу, щоб і... і... Богданко провалився!...

Хлопець плакав уже справжніми сльозами. Ніхто з його малих побратимів не озвався на несподіваний вибух співчуття до долі хлопчика Богданка у цьому найменшому в їхньому гурті.

А ти не журись, — погладив дід Семен малого по його буйних, зовсім конопляних, неслухніх патлах. — З казки слова не викинеш, але...

... Але поживемо, то ще й ми побачимо, що воля Божого Заповіту колись таки здійсниться. У Бога вік — як день, у Бога вік — як мить одна маленька. І ще прийде той день, та мить, коли земля, з Господнього наказу, поверне на свою поверхню славний Канівський монастир, а велика ласка та благодать Божа спочине на оживленому Богданчикові, як і на всій нашій, Богом благословенній, землі українській одвіку і довіку...

... То тільки дід Семен чув, як із глибин бездонного Топила, наче приглушену луною далекого відгуку на ті його останні слова прошепотіло очеретом:

— Амінь.

Дід Семен широко перехрестився.

З НАМИ БОГ!

„З нами Бог!” — сказав не один з нас, коли прочитав список жертвовавців на Церкву-Пам’ятник, видрукований в „УПСлові” за червень.

Тепер маємо вже право ствердити, що ідея збудування Церкви-Пам’ятника, як символа нашого об’єднання у Христі і для Христа, стала спільною для широкого українського загалу в ЗДА. Тепер, глибоко віримо, намарне підуть заходи ворогів нашої Церкви, яких так стурбував згіст УПЦеркви в ЗДА в останніх трьох роках і які з такою люттю почали поборювати ідею збудування Церкви-Пам’ятника.

Радіємо, що найкращу відповідь усім нашим неприхильникам дали в першу чергу бідні вдовиці і дуже літні й самотні старики, які не тільки прислали свої „вдовині лепти”, але й щирим, із серця пливучим словом, розкрили, краще від усіх постанов і відозв, той величний сенс, що міститься в ідеї Церкви-Пам’ятника. Як тепер бачимо, іхній приклад і щире слово захопили інших та стократно помножили ряди тих, які щедрою пожертвою й теплим, нелукавим словом доказують свою любов і віданість Рідній Церкві.

Черговий список жертвовавців, що його подано в цьому числі нашого часопису, свідчить про дальший чисельний згіст тих, які вже виконали свій обв’язок перед Церквою та гідно вшанували пам’ять рідних покійників і мучеників українського народу. Цей радісний факт ще міцніше переконує, що таки

З НАМИ БОГ!

Тому й далі йдімо з іменем Божим на устах і в серці до остаточного здійснення нашої начальної в цій добі мети: якнайскорішого збудування Церкви-Пам’ятника в Бавнд Брук!

Кошти будови ЦЕРКВИ - ПАМ'ЯТНИКА в Бавнд Брук обчислені на суму коло \$100.000.

Цю суму можна легко й скоро зібрати, вистарчить коли 1000 осіб пожертвує по \$100, або 2000 по \$50, або 4000 по \$25.

Як бачиш, Дорогий Брате, навіть незаможній людині не тяжко стати учасником великого і святого діла — будови ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА на молитовний спомин наших дідів, батьків і рідних та героїв і мучеників українського народу. Вистарчить, щоб заклик Собору Єпископів нашої Церкви дійшов до людини з теплим серцем, до людини, яка в тому серці переховує пам’ять про своїх найдорожчих й тією пам’ятю дорожить.

Віримо, що такою людиною є Ти, Дорогий Брате, а тому й керуємо до Тебе гаряче прохання:

**ПОСПІШИ ЗЛОЖИТИ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ
НА БУДОВУ ЦЕРКВИ-ПАМ'ЯТНИКА!**

**НЕХАЙ ТВОЄ ІМЯ БУДЕ СЕРЕД
ПЕРШИХ ЩЕДРИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ!**

Внутрішній вигляд Церкви-Пам’ятника в Бавнд Брук.
Проект архітектора Ю. Кодака.

О Г Л Я Д П Р Е С И

ЯКЕ ПОВИННО БУТИ ВІДНОШЕННЯ ПРАВОСЛАВНИХ ДО ЄПІСКОПАЛЬНОЇ ЦЕРКВИ.

Екзарх Царгородської Патріярхії, Архиєпископ Михаїл з Нью-Йорку, в березні ц. р. видав послання до всіх православних християн, присвячене справі відношения Православної Церкви до Церкви Єпіскопальної (Англиканської).

Це послання заслуговує на велику увагу вірних нашої Церкви, а тому й подаємо його нижче вцілості:

„Всі ви добре знаєте, що ми бажаємо і завжди прагнемо перебувати в братніх стосунках з іншими християнськими Церквами та всіма людьми цієї країни.

Ви добре знаєте також, що наші взаємини з Єпіскопальною Церквою найбільш дружні і сердечні. Але це — не тому, що між Східною Православною Церквою і Церквою Єпіскопальною немає ріжниць. Навпаки, ці ріжниці існують, і вони дуже значні. Досить згадати хоч би те, що замість 7-ми Таїнств, що їх визнає Православна Церква, Єпіскопальна Церква має лише два — Євхаристію та Хрещення.

Коли ж наші взаємини з тією Церквою такі сердечні, то це тому, що ми, православні християни, вважаємо, що єпіскопали сповнені духом християнської любові і зрозуміння більшою мірою, ніж інші християнські Церкви і вірні.

На жаль, однаке, ми змушені повідомити вас цим листом, що наші брати єпіскопали використовують ці наші стосунки для того, щоб, як тільки трапляється нагода, перетягти молодих юнаків і жінок — вірних нашої Церкви — до Церкви Єпіскопальної. Наші священики довели до відома Архідієцезії багато випадків пропагандивних заходів єпіскопалів на шкоду Православній Церкві в Америці.

Через те ми й хочемо застерегти вас перед подібними випадками. Ми просимо вас виявляти якнайбільше обережності в цій справі. З усією силою ми виступаємо проти цієї небезпеки, що загрожує, з боку єпіскопального духовенства, нашій Православній Церкві, а особливо — дітям молодшого покоління.

Нешодавно наш священик на службі в американській армії повідомив Архідієцезію, що майже 30 молодих вірних грецької американської Православної Церкви було перетягнуто єпіскопалами до їхньої Церкви. Інший священик, з півдня Сполучених Штатів, повідомив нас, що діти греко-православних батьків одержали Таїнство Миропомазання з рук єпіскопа Єпіскопальної Церкви, не зважаючи на те, що незадовго перед тим вони були охрещені у Православній Церкві. У відповідь на протести наших священиків, цей єпіскоп Єпіскопальної Церкви відповів, що ми-

ропомазання Православної Церкви — недійсне.

Через це ми знову звертаємо вашу увагу на цю серйозну небезпеку, що нею загрожує членам нашої Православної Церкви, особливо ж дітям молодшої генерації, пропаганда єпіскопалів.

Зокрема, ця серйозна проблема повинна дійти до уваги батьків. Вони — найбільш відповідальні за кожну нещасливу втрату, що її зазнає наша Церква в цій країні, і повинні докласти всіх зусиль, щоб діти їхні залишилися в лоні Православія, що єдине має повноту Християнської Правди, а ця Християнська Правда — в Одній, Святій, Соборній і Апостольській Церкві Христовій.”

„КРАЙ РІШАЄ”

Українська Православна Церква все близько бере до серця державне й громадське життя нашого народу, боліючи його хибами та невдачами, а тішачись його успіхами і поступами. Тим ми з великим задоволенням містимо тут майже вцілости лист п. М. Шлемкевича „Край рішає”, що знаходимо його в ч. 6(16) „Листи до приятелів”, як вияв спільній думки.

„Залишаємо на боці надуживання краю в партійних міжусобицях. На це звернув увагу в особливо добрій статті великоміцього числа „Свободи” ред. Кедрин. Хочемо приглянутися зasadничій проблемі: чи взагалі в нинішній ситуації край може рішати про справи еміграції. Тому нас не цікавитиме питання, чи документи, що їх називають різні групи, це оригінали, чи це апокрифи. Припускаємо на хвилину, що вони не є фальшовані. І ставимо питання радикально: — чи навіть у такому випадку можуть вони бути „святим письмом” для еміграційної політичної сколістики, яка цитатами з нього доказувала б правду й неправду.

Щоб рішати, треба добре орієнтуватися в справі, про которую рішаемо. Мусимо ствердити: ніколи край не був так докладно відрізаний від еміграції, як тепер, коли між ним і нами є аж дві залишні завіси. Край знає про еміграцію з викривлених офіційних вісток і з малих фрагментів правди, що рідко пробиваються крізь замкнуті кордони. Край живе вірою в свою еміграцію та здогадами.

А далі: що це „край”, на який покликаються партії. Це ж не якісь збори представників різних земель і різних думок. Це в найкращому випадку одна, чи кілька конспіративних квартир, з якими евентуальний емісар з вільного світа може з'язатися. Ми ж знаємо советську дійсність і знаємо внутрішні залишні завіси між окремими землями, навіть округами, навіть окремими людьми.

Це стан. А тепер припускаємо, що справді з'являється в краю посланець із вільного світу. Коли він приходить від Ст. Бандери, тоді той „край” довідується про партію „двійки” те, що пише „Шлях Пе-

ремоги", або й гірше, бо лист і слово не підпадають ніякій контролі. Коли до краю добивається емісар „двійки", тоді Бандера виглядає як Гесслер у „Самостійнику"... Очевидно УНРади в усіх тих інформаціях або немає, або вона це горстка збанкрутіваних соціалістів... Так зорієнтований край мав би рішати, а його рішення мали б обов'язувати еміграцію!

Віримо, що в краю є розумні люди. В такій ситуації їх правдива відповідь могла б бути одна: Панове, краєві припала тяжка доля боротьби і страждань. Еміграція взяла на себе достойне представництво перед світом. Не перекидаймо одне на одного наших призначень. Ми нестимемо наш тягар, а ви не додавайте нам робити ще те, що є Вашим обов'язком. — Віримо, що є розумні люди на еміграції. Вони вповні приймуть те рішення краю!"

ПОНЯТТЯ НАЦІЇ

„Щоб знати, як треба боротися проти денационалізації, треба устійнити, — що ми розуміємо під поняттям нації? Від дефініції цього слова залежатиме поняття цілого ряду інших слів. Від нашого зрозуміння наперед „нації", а потім „денационалізації" залежатиме ціла стратегія нашої визвольної боротьби. Знаючи наші основні цінності, ми будемо довкола них здвигати оборонні мури й відбивати від них ворожі удари.

Коли під „нацією" ми розуміємо територію і матеріальні багатства, зрозуміло, що всі наші оборонні сили повернемо на оборону території і матеріальних багатств. Коли під „нацією" будемо розуміти мову, народні звичаї, пісні, танки, національну культуру, — то тоді все кинемо на фронт, на якому ці наші цінності будуть найбільше загрожені. Але коли під „нацією" ми будемо розуміти стремління, рух, похід нації по благородному шляху до високої Божої цілі, — тоді усі сили звернемо проти ворога, що загорожує нам цей Божий шлях. Даремна річ і зайва витрата часу нам сперечатися над другорядними справами, не вирішивши основного питання, — що ми вlastиво під поняттям нації розуміємо?

Серед деяких наших політичних кол зауважуємо тенденцію робити з релігії і віри в Бога свого роду тактику, засіб, до якої цілі. Робили це і роблять не тільки соціалісти, що не криють власної ворожості до релігійних справ, а віру в Бога трактують як „конечне лихо, що собі його бажають темні забобонні маси". В подібний, хоч назверх більше замаскований, спосіб підходять до них справи нині і деякі націоналістичні, а навіть гетьманські гуртки. В засаді вони ніби одобрюють релігію, але уважають її „приватною справою", якої не треба мішати до політики, зокрема до української політики, мовляв, там, на Великій Україні, інтелігенція і маси виховані вже в атеїстичному дусі, не розуміють вартості релігії і вороже будуть відноситися до кожної емігрантської групи, яка силою буде їм накидати церковні справи.

Ніхто не думає нікому силою накидати церковних справ, тим менше віри в Бога. Хочемо лише тут підкреслити, що ті політичні гуртки, які невтіально відносяться до Божих справ, фактично стоять по стороні матеріалістичного світогляду. Їх сповідна ворожість до комунізму, а навіть їх ніби реальна боротьба з комунізмом, фактично тільки хвилево ранятимо комуністичні сили. На дальшу мету вони тим самим стелять шляхи для їх остаточного тріумфу.

Коли ми ізолюємо віру і релігію від наших національних стремлінь, поняття „нації" тоді набирає чи-

сто матеріалістичної інтерпретації. І коли „нація" це територія, матеріальні багатства, чи раса в фізичному розумінні, московський деспот з повним правом скаже: „Під моїм пануванням ви подвоїли, чи навіть потроїли, свою територію і пропорціонально розмножили свою расу". Коли „нація" це мова, танці, спів і національна культура — московський деспот знов скаже: „Дам вам і мову, і танці, і спів; сам одягну шаровари і співатиму українських пісень, тільки — визбудьтеся свого кліяту сепаратизму". І роззвіять наші матеріалісти рот та не знатимуть, що на це сказати. Хіба дивуватись, що наші інтелігентські духові кастрати, які „емансипувалися" від віри в Бога, все чомусь докочуються до спільногого „католька" і все чомусь їх тягне до угоди і федерації з „старшим братом".

Поняття нації є святе: це питомо національний релігійний шлях, це похід нації в напрямі Божих ідеалів. Нація це етично-динамічне поняття. Без руху, стремління, динаміки, вона загниває і живцем розкладається; без Божої етичної цілі вона котиться до сатанізму. Відкидати ці основні речі, чи сепарувати їх від національної ідеології, від визвольних стремлінь — з точки погляду українських визвольних змагань, є злочином.

Україна від віків боролася і далі бореться власне за ці основні Божі справи, — врятування індивідуальної душі кожного українця зокрема. Вона бореться проти московського сатанізму, який зробив собі божицею із „єдиної неподільної" і в ім'я свого дикого імперіалізму роздавлює людину і все, що в ній найцінніше, а для рятування чого волітися і вмер на хресті Спаситель. Ось, що лежить в основі цього українського „сепаратизму": Україна не хоче продати сатані своєї душі. Вона кривавиться в боротьбі за цю душу, хоч не раз її діти, здеправовані вплівами ворога, самі власними устами богохулять. Це правда, що велика частина підсоветської української інтелігенції просякла атеїстичним світоглядом і на Бога та релігію дивиться згірдливо, стидаючись при явно визнанні свого Творця. Але чи ми, що перебуваємо за кордоном і благословенні країнами відносинами, маємо трактувати цей стан деправації як сталий, незмінний і замість лікувати його, самим наломлюватися до нього?

Вже сама потреба ставити це питання викликає почуття сорому. Проте ставити його треба, бо тут, на еміграції, завважуємо рухи, що хочуть і нас тут затроїти духом безбожництва, спихаючи віру в Бога до рівня тактики. Здекларована, щира, сміла віра в нашого Творця ніколи не викличе від'ємних почувань серед широких кол підсоветської України. Від'ємні почування вони викличе лише тоді, коли ми будемо з цією „вірою" закрадатись, даючи тим наявний доказ, що фактично самі не віримо в те, що взялися серед інших ширити. Цієї широї віри прагне Україна, за неї свідомо, чи підсвідомо, від віків бореться. Живучи на еміграції, ми маємо нагоду застановитись глибше над нашими духовними справами, як слід ідеологічно розробити їх і в глибокій, достойно розробленій формі подати їх воюючій Україні. Коли не зробимо цього, змарнуємо нашу місію. Словами Шевченка Україна нам колись скаже: „Бодай поздихали там, де поросли".

(„Америка" ч. 111). Євген Ляхович.

—OO—

Дехто скаже, що йому вже вистарчить науки Святого Письма, щоб поправити свої обичаї. Тоді він зробить так, як той, що вчиться будувати, але ніколи не буде, вивченого не приміньює. Такому сказав би апостол: Не слухачі Закона в праведні перед Богом, а виконавці Закона будуть оправдані.

Св. Василій Великий.

З життя Української Православної Церкви

ВП. МИТРОПОЛИТ ІОАН ВИЇХАВ ДО БРАЗИЛІЇ.

В четвер 3 червня ц. р., кораблем „Аргентина”, виїхав до Бразилії ВПреосв. Митрополит Іоан. Побут Вп. Митрополита в Бразилії потріває кілька тижнів, необхідних для канонічної візитації розсіяних по цілій Бразилії укр. православних парафій, які, переважно від 1928-1930 рр., знаходяться в його духовній юрисдикції.

В день виїзду Вп. Митрополита, в церкві Св. Володимира в Нью Йорку, митроф. прот. Л. Весоловський, прот. Г. Павловський і о. В. Чекалюк відправили соборно молебень з проханням про щасливу подорож для Вл. Митрополита.

В Нью Йоркському порті прощали Митрополита Іоана — Вп. Архиєпископ Мстислав, митроф. прот. Л. Весоловський, прот. Д. Лещин, прот. А. Бек, прот. Г. Пиплюк, прот. М. Мостенський, прот. Гр. Павловський, о. В. Чекалюк, проф. В. Завітневич та вірні місцевої парафії.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРЕДСТАВНИКІВ ПАРАФІЙ УПЦ В ЗДА

В неділю 20 червня, в осідку Консисторії в Бавнд Брук, Н. Дж., відбулася Конференція представників парафій УПЦеркви в ЗДА. З цієї нагоди була відправлена урочиста архиєрейська Служба Божа, в якій, поза Вп. Архиєпископом Мстиславом, взяли участь митроф. прот. Л. Весоловський, прот. Ф. Шпаченко, о. др В. Клодницький, о. С. Ганкевич та протодиякон П. Пушкаренко. Співав хор церкви св.. Володимира в Нью Йорку (посилений співаками з дооколичних парафій) під орудою проф. В. Завітневича. Служба Божа була відправлена на мальовничій площі, коло озера, й зібрала понад одну тисячу вірних.

Конференція відбулася в архиєрейській палаті. Відкрив її Владика Мстислав привітальним словом, після чого діловий провід Конференцію передав заст. голови Консисторії Міграту о. Л. Весоловському. Участь у Конференції взяли представники 39 парафій, 11 священиків та члени Консисторії і Митрополитальної Ради. 32 парафії виправдали свою відсутність далекою віддаллю.

Основну доповідь про стан нашої Церкви і її потреби виголосив Голова Консисторії Архиєп. Мстислав. В дискусії над нею взяли участь: п.п. Л. Пуш (Йонг-стейн, Огайо), С. Слободзян (Гемпстедт, Н. Й.), М. Маєр (Вілмінгтон, Дел.), В. Котович (Дітройт), М. Шибінський (Ембрідж, Па.), В. Іваськів (Нью Брітен,

Конн.), Медвідь (Честер, Па.), Д. Проць (Монессен, Па.), Р. Броновський (Піттсбург), А. Фалько (Бріджпорт, Конн.), Шафранський (Ньюарк, Н. Дж.), В. Яворенко (Боффало) та прот. М. Мостенський з Пассеїк, Н. Дж. Всі промовці виявили надзвичайно велике зrozуміння до всіх загально-церковних проблем, а — що головне — подали багато дінних порад. Високий рівень дискусії, уважність до кожної порушуваної справи та всебічність інформацій, як з боку Консисторії, так і від представників парафій, дали змогу прийти до однозгідних рішень, які, глибоко віримо, принесуть користь цілій Церкві.

Річ зрозуміла, що начальною проблемою Конференції була справа будови Церкви-Пам'ятника в Б. Брук. Представники парафій однозгідно ствердили надзвичайно велику вагу будови Церкви-Пам'ятника, поали інформації про хід збіrkової акції в парафіях, дали багато цінних вказівок і порад для ще більше успішної збірки пожертв на будову та постановили звернутись до всіх парафій УПЦ в ЗДА з закликом про приспішення збіrkової акції й включення до неї кожного члена парафії. Ентузіазм, з яким представники парафій віднеслись до діла будови Церкви-Пам'ятника, свідчить, що ця свята справа знайшла вже глибоке зрозуміння серед найширших кругів вірних нашої Церкви.

Поза цією головною справою, Конференція обговорила шерег інших, переважно з адміністративної і бюджетової ділянок, як: однодоляровий фонд, складки на Дієц. фонд від дяків і диригентів, справу обіжників і інш. Роблячи підсумок праці Конференції, делегати Р. Броновський і Мих. Шибінський ствердили її великий дорібок та висловили від імені присутніх представників побажання, щоб такі конференції відбувалися періодично.

Закінчив конференцію своїм словом Владика Мстислав, який рівноож ствердив доцільність і потребу частіших нарад з відпоручниками парафій та подякував делегатам за чесну й щиру працю в Конференції.

РУКОПОЛОЖЕННЯ СВЯЩЕНИКІВ

В день Св. Юрія, 6 травня ц. р., в церкві Св. Покрови в Буенос Айрес, відбулося рукоположення для УПЦеркви в Аргентині о. диякона І. Макарчука в іерея і П. Дудниченка в диякона. Хиротонію згаданих довершив архиєпископ Сирійської Прав. Церкви ВПреосв. Сергій. Вл. Сергій надзвичайно тепло і зичливо відноситься до потреб православних українців в Аргентині, в якій ще досі немає сталого українського православного єпископа.

НОВИЙ ГРОМАДЯНИН ЗДА

Ділимося милою вісткою, що Всеч. о. Богдан Желехівський, настоятель церкви Свв. Апп. Петра і Павла в Вілмінгтон, Дел., разом з родиною, одержав громадянство ЗДА.

ДОПИСИ

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР В ЛЕЙКВУД

Дня 22 травня укр. Прав. Парафія Св. Миколая в Лейквуд мала шану вітати в себе Владику Володимира, який в той самий день вечером відслужив у нас Всенічну, а в неділю 23 травня, при великому здвижі людей та при участі СУМ'ї дітей Недільної школи, відбулася урочиста зустріч Владики нашою українською Громадою.

Урочисту Службу Божу цього дня очолив Владика, а сослужили Йому Настоятель Парафії о. О. Царик та оо. Коваленко і С. Посаківський.

По Службі відбулося посвячення Св. Образа, що його художньо розмалював наш парафіянин І. Усик, а офірував предсідник парафії п. М. Мельничин з своєю родиною. Було також посвячено нові ризи, що їх гарно пошив наш дяк п. Семен Покидько. В час відправи гарно співав наш хор під проводом п. Іосифа Прокопа, а чудесні соля п. Тамари Ваглай, Фабіровської та Марії Заяць зробили велике враження на присутніх.

По закінченню Богослуження відбувся бенкет в честь Високого Гостя Владики Володимира, що його улаштувало Сестрицтво нашої церкви під проводом старшої сестриці п. Марії Бабяк.

Під „Тон Деспотін” закінчено було наше урочисте свято. Велике враження і гарну пам’ятку залишив в серцях вірних Владика Володимир.

Прот. О. Царик

УРОЧИСТІСТЬ В ЙОНГСТАВН

В неділю 13 червня, на перший день Зелених Свят, урочисту Службу Божу в церкві Свв. Петра і Павла відправив Вл. Архієпископ Мстислав. Йому сослужили прот. А. Бек і місцевий настоятель о. В. Олійник. Співав хор під управою М. Тимінського.

О год 4 пополудні в тій же церкві був відправлений Владику соборний молебень, з нагоди закінчення парафією будови резиденції для настоятеля. В молебні взяли участь священики, а саме: прот. А. Бек, прот. В. Дяків, прот. Д. Ольгін, о. В. Олійник, о. А. Стангрій і о. І. Кобат. Після молебня відбулося посвячення збудованої резиденції. Новозбудований будинок є на сьогодні одним з найкращих будинків для священиків у нашій Церкві. Побудовано його коштом \$32.000. Прекрасне внутрішнє устатковання резиденції пожертвували обидва існуючі при церкві в Йонгстравн сестрицтва.

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ В АЛЕНТАВНІ

Пишу про молодих мистців штуки писання українських писанок, що живуть в Алентавні й цього року особливо ретельно попрацювали в цій ділянці українського народного мистецтва. Це є юнаки — брат і сестра, діти наших громадян Стефана й Софії Савруків. Вони перед минулим Великоднем багато по-

працювали над писанням і поширенням української писанки в Алентавні та в околицях. З пріємністю алентавнські українці довідались про те, що американська газета в Bethlehem „Globe-Times” за 17 квітня б. р. одмітила на своїх сторінках працю цих молодих мистців і цілу їх родину, зокрема постійних передплатників „Укр. Прав. Слова”. На многі літа всім п-ву Саврукам: батькам за добре виховання дітей, дітям за любов до свого!

Гр. Біленський

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Парафія Української Православної Церкви Св. Покрови в Нью Гейвені, Конн., повідомляє всіх про радісну подію, що заіснувала в нашій парафії. Господь Бог поблагословив наші старання — достойно возвеличити Його Ім'я, ім'я нашої рідної Української Православної Церкви і всього українського народу в належному місці. Ми придбали будинок колишньої методистської церкви в Нью Гейвені, Колумбус Евеню ч. 263, за 15.000 доларів. Але наша парафія є молода (до нас в Нью Гейвені української православної церкви не було), мала кількісно і бідна, і ми опинилися в досить тяжкому матеріальному стані, а це ж, крім сплати боргу, треба зробити ремонт, побудувати іконостас та інше. Щоб не зганьбити доброго українського імені, звертаємося з уклінним проханням до братніх українських церков і окремих українців доброго серця і волі прийти з братньою допомогою. Вашу пожертву, за яку будемо сердечно вдячні і вічно молитимо за Вас Бога, надсилайте на адресу: Very Rev. N. Czerniawsky, 205 Lombard St., New Haven 13, Conn.

З любов'ю у Христі

— Парафіяльна Рада..

+ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

БЛ. П. МАРІЯ ПАВЛИШИН

Дня 7 квітня ц. р. в год. 3 ранку, в Клівленд, Огайо, спочила вічним сном бл. п. Марія Павлишин, дружина широко знаного українського підприємця Романа Павлишина.

Покійна Марія, з дому Стець, була родом з Добромірки, пов. Збараж, Зах. Україна До Америки прибула ще перед 43 роками й замешкала в Клівленді, Огайо, де й одружила з Романом, з яким прожила щасливо сорок років. Бог поблагословив це супружжя двома діточками, сином Іваном і донечкою Ольгою, яким родичі дали добре виховання. Бог допоміг Романові й Марії діжатись гарних внуків, які були правдивою потіхою для дідуна і бабуні, а особливо в часі затяжної недуги останньої.

Життя бл. п. Марії відзначалось безперестанною працею аж до часу, коли недуга звалила її з ніг. Праця була головною прикметою її натури, чимсь святим. Бл. п. Марія була спокійної вдачі, скромна,

лагідна, приязна, самовіддана й любляща матір, вірна дружина мужа, щира православна українка. До всіх прихильна, всім доброжичлива, в чужому горю співчуваюча. Коротко, покійна Марія була такою людиною, якою Бог бажає бачити кожного й кожну з поміж людей. Яку велику любов й пошану мали до покійниці ті, що її знали, можна було бачити під час її похорону, в суботу 19 квітня 1954. Ще за яку годину перед відправою народ почав напливати до похоронного заведення, щоб востаннє поглянути на спокійне й ніжне обличчя покійної Марії і попрощатись з нею. Глибоке враження робило на приявних Сестрицтво Церкви св. Володимира, яке явилося в гарних одностроїх й держало почесну сторожу коло труни бл. п. Сестриці Марії. Взяло більше, як годину часу, заки — після панахиди — винесли тіло покійної Марії до каравану, бо так багато було народу, що прийшли попрощатись з нею. Хоч почав падати улівний дощ, люди стояли з пошаною, аж поки положено домовину на караван.

Заунокійну Службу Божу й інші похоронні відправи відслужив прот. Григорій Хомицький, в асистенці о. прот. А. Берика й о. С. Пасаківського. Прощальну проповідь виголосив о. Хомицький на тему „Ціль життя людини на землі“. Він також попрощав в імені бл. п. Марії мужа Романа, дітей, Івана і Ольгу, з їх родинами та всю ближчу й дальшу родину тут і в старім краю, кумів і похресників, приятелів, односельчан, всіх Збаражчан взагалі, товариство „Подільська Україна“, 104 від. Українського Робітничого Союзу, Сестрицтво та всіх, що прийшли віддати покійниці останню прислугою й відпровадити її тліні останки на місце вічного спочинку. Прот. о. Антін Берик попрощав бл. п. Марію від парафії св. Володимира й від себе та висловив засмучений родині глибоке співчуття.

На цвинтарі попрощала покійницю предсідниця Сестрицтва щирим, повним чуття словом.

З цвинтаря жалібна громада зібралась до парафіяльної залі на трапезу. Під час трапези були промовлені в честь Покійниці, зі словами потіхі для осиротілої родини. Отець парох, прот. А. Берик, попросив о. Хомицького сказати ще кілька слів від себе про потреби нашої св. Церкви та попросити зібраних про пожертви на повищу ціль. Збірка принесла \$173.00.

Так вшанували добру пам'ять бл. п. Марії Павлишин, про що й згадуємо на цім місці з молитвою: „Господи, вічної Твоєї милості сподоби відійшовши від нас Марію, даючи їй упокоєння в нестаріючім баженстві Твоїм.“ Вічна їй пам'ять!

Прот. Гр. Хомицький

МИХАЙЛО КАЛИНЯК

Дня 23-го травня, 1954 р. нашу православну громаду в Ненті-Гло спіткала велика жалоба — відійшов від нас у вічність наш добрій парафіянин, брат Михайло Калиняк, проживши 60 років. Покійний похо-

див з села Головсько, повіту Турка, Західна Україна. Покійний залишив у великому смутку дружину Анну, синів: Михайла, Андрія, Івана, Данила, Василя, Юрія, Миколу, Ілька і дочок: Марію, Олену і Анну та дев'ять унуків. Покійний відзначався доброю своєю характеру, був примірним мужем своєї дружини, людиною надзвичайно тихої вдачі та доброго серця. Найкращою прикметою його була любов до своєї Матері Української Православної Церкви. Своєю ревністю та побожністю він був прикладом для других парафіян.

Похорон і жалібну Службу Божу, дні 26-го травня, відправив Всеч. о. Є. Королишин. Після похорону на спільній трапезі родина покійного зложила на пресвітій фонд УПСлова \$20.00.

Милосердий Господь нехай прийме душу покійного Михайла у двори Свої і подасть душі його тихий спокій! Вічна йому пам'ять!

о. Е. К.

ПЕТРО ГРИНИШИН.

Травня 8-го ц. р. упокоївся в Бозі вірний член Укр. Правосл. Церкви в Вілмінгтоні, Дел., Петро Гринишин, осиротивши жену, 5 синів, 4 дочки і 15 внуків.

В особі бл. пам. Петра Гринишина наша Церква втратила одного з діяльних своїх членів. До останнього дня свого життя він працював як міг, аби бути корисним своїй громаді, народові й Церкві. Свою рідну Церкву покійний Петро любив понад все, будучи її активним членом та спомагаючи щедро своїми пожертвами. В тому самому дусі виховав своїх дітей, які залишилися добрими членами при нашій Церкві.

Похорон відбувся у вівторок, травня 11, ц. р. Відслужив його місцевий парох о. Б. Желехівський. В церкві о. парох попрощав від покійного його любу дружину, синів, дочек, внуків та дальну родину, та всіх його приятелів і членів церковної громади. Після того покійного було відпроваджено на місце вічного спочинку.

Після похорону родина, краини та приятелі небіжчика зібралися на трапезу в галі клубу, щоб помянути бл. п. Петра. При трапезі було зроблено збірку на будову Церкви-Пам'ятника в Савт Бавнд Брук, Н. Дж., що принесла \$34.00.

Так Вілмінтонська Православна громада попрощала одного зі своїх добріх та примірних членів, що був зразковим мужем, розсудливим батьком в родині, а також взірцевим парафіянином й громадським робітником.

За його тяжку й чесну працю нехай Всешишній нагородить його Царством небесним, а земля Американська нехай буде легкою. Пам'ять же про нього завжди буде поміж нами.

Н. Н.

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ НА ПОТРЕБИ Української Православної Церкви в ЗДА

НА БУДОВУ ЦЕРКВІ - ПАМ'ЯТНИКА

Бавнд Брук, Н. Дж.: Йосип і Марія Гурняк \$60.00; о. А. Бек \$40.00; Владика Мстислав \$30.50; Степла Семишин \$25.00. **Байон, Н. Дж.:** о. протодиякон Іл. Пушкаренко \$25.00; Григорій Кривий \$5.00. **Вествуд, Масс.:** Олі-Марі Сенеріб \$5.00. **Геркімер, Н. Й.:** Сестрицтво Св. Покрови (з свяченого) \$25.00. **Клівленд, Огайо:** Іван Костинюк \$3.00. **Люттер, Окл.:** Іван Титенич \$2.00. **Монесен, Па.:** Петро Василік \$10.00; Н. Н. \$1.00. **Мілвіл, Н. Дж.:** Павло Старжевський \$10.00. **Міннеаполіс, Мін.:** Церква Св. Михаїла — по \$50.00: Андрій Гайдуков, Микола Пригар; по \$25.00: о. С. Біляк, О. Гайдук; по \$10.00: Ольга Пригар, Олена Романовська, Філіп Проданчук, Корнилко Нейс. Матвій Сопівник. **Міннеаполіс, Мін.:** Церква Св. о. Николая — о. М. Антохій \$50.00; Церква \$3.00. **Мілвокі, Віск.:** Юрій Панченко (зібрали при посвяченню пам'ятника) \$52.00; Василь Гончарів \$50.00; Христина-Ехтима Почуч \$20.00; по \$10.00: Василь і Тетяна Яремчук, Дмитро і Марія Глушко; Анна Гірчак \$5.00. **Нью Йорк, Н. Й.:** Петро і Ева Чапля \$100.00; по \$50.00: Інж. В. Каспрук, Андрій і Катерина Васильців; по \$20.00: Уляна Задор, Володимир Гадзінський; Григорій Зотівський \$10.00; по \$5.00: Григорій Бірган, М. Ковалюк, Олександер Піщаляко. **Ньюарк, Н. Дж.:** Володимир Шафранський з родиною \$50.00. **Нортгемптон, Па.:** по \$10.00: Анна Мазепа, Анна Креб; по \$5.00: Стах Токарчук, Кароліна Кутянська. **Піттсбург, Па.:** Українська Народня Поміч \$100.00; Василь Шабатура \$10.00. **Плейнвіл, Кон.:** Мих. Звідневич \$1.00. **Пасейк, Н. Дж.:** Яким Паница \$10.00; по \$5.00: Пані Подола, Олексій Мацюпа. **Скрантон, Па.:** Катерина Пухер \$3.00. **Сіракуз, Н. Й.:** Марія Гузар \$20.00. **Трой, Н. Й.:** Микола Дривецький \$5.00. **Трентон, Н. Дж.:** Олексій Кривенко \$5.00. **Філадельфія, Па.:** Церква Св. Володимира — по \$50.00: Яків Стецишин, Микола і Марія Зaborські; Теодор Канюка \$15.00; Федір Корсун \$11.00; по \$10.00: Іван Мельничук, Дмитро Кобільник, Євросина Холичак, Анна Чайковська, Кузьма Бєлюх, Михайло Канюка, Микола Карпініч, Гаврило Гордієнко, Юрій Міщенко, Дмитро Суфлер, Василь Сенишин; Тихон Тещук \$6.00; по \$5.00: Михайло Кончак, Франко Возняк з дружиною, Андрій Мельник, Петро Бобрівник, Марія Вацюк, Мик. Горболовський, Максим Шегда, Анастасія Буньо, Варвара Перон, Мих. Ярчак, Дм. Стриковський, Геронім Лесник, Ігнатій Левчук, Дмитро Жовнір, Катерина Совірка, Антоніна Качан, Гр. Москович, Андрій Вишуваний, Сергій Ковальчук, Сергій Кобилинський, Опанас Тупиця, Прокіп Савчинський, Іван Парута, Катерина Данилюк, Софія Олійник, Олена Кобилянська, Марія Громяк, Микола Ганін, Мих. Пилипенко; Дмитро Биковець \$3.00; Катерина Коробчук \$1.00. **Філадельфія, Па.:** Церква Св. Покрови — о. О. Потульницький \$25.00; по \$10.00: Андрій Старущенко, Микола Терещенко, Матвій Сурійко, Данило Лимаренко; по \$5.00: Олексій Андрущенко, Семен Чачишек; Ігор Правдюк \$3.00; по \$2.00: Галина Шудляк, Дмитро Левчук, Ніна Лощенко, Іван Філ, Лука Івашин, Микола Цепко, Максим Герман, Андрій Вац, Іван Марчук; по \$1.00: Марія Вовк, Ольга Левицька, Ол. Зчевський, Андрій Захарчук, Іван Гнойовий, Микола Вареник, Олекса Пантинюк, Гр. Пилипенко, Василь Дмитрюк. **Чікаго, Іл.:** Катедральний Собор Св. Володимира \$100.00; по \$50.00: о. О. Мицик, Леонід Дзікович, Олекса і Марія Дубовий; Антін Манік \$25.00; Іван Тимошенко \$20.00; по \$15.00: Михайло Польовий, Степан Багрій; по \$10.00: Вол. Стефанович, Василь Музика, Алексій Ламака, Сте-

пан Кот, Яків Германович; по \$5.00: Лідія Вдовиченко, Григорій Шпак. **Чікаго, Іл.:** Церква Св. Ал. Петра й Павла — по \$25.00: Родина Михайліа Патронік, Іван Патронік, Олександер Бобик; Іван Токар \$10.00; Антін Овак \$5.00. **Йонгстаун, Огайо:** Теодор Тимінський \$10.00. **Ютика, Н. Й.:** Антоній Шанайда \$25.00; о. С. Гаюк \$15.00; Тетяна Прунько-Костів \$5.00. Делегати на Конвенції Українського Робітничого Союзу зложили: Антін Батюк \$20.00; Володимир Пипюк \$10.00; по \$5.00: Михайло Кузь, Теодор Калитко, Марія Перчишин, Йосип Харина, Текля Калина, Йосип Бішоп, Михайло Скребут, Д-р. Яким Зазуля; Степан Садовець \$2.00; Степан Іваніцький \$1.00.

Бавнд Брук, Н. Дж.: по \$50.00: Владика Архієпископ Мстислав, прот. А. Бек; Павліна Мілесник \$25.00; Олекс. Бойко \$5.00. **Бріджпорт, Конн.:** Парафія Св. Тройці: Микола Чорнобаб \$25.00; Олексій Соловій \$5.00; Михайло Макаренко \$2.00; по \$1.00: Дмитро Андриуця, Михайло Ярмак. **Байон, Н. Дж.:** Сестрицтво Св. Софії \$25.00. **Вілмінгтон, Дел.:** Сестрицтво при церкві Свв. Петра й Павла \$25.00. **Вансакет, Р. А.:** Збірка при панаході по Героях \$20.00; Микола Кристалович \$5.00; А. Гладик \$1.00. **Віліментик, Конн.:** Іван Науменко \$2.00. **Гемпстед, Н. Й.:** Парафія Св. Михаїла: Анна Світала \$50.00; о. С. Щадинський \$25.00. **Геркімер, Н. Й.:** Парафія Св. Покрови \$30.00. **Дітройт, Міч.:** Парафія Св. Покрови: По \$50.00: Церква Св. Покрови, о. Ф. Білецький з поминків бл. п. Василя Корлея; по \$25.00: Яків Дудка, Петро Колберт, проф. Іван Розін (разом \$50.00); Андрій Кисломед \$20.00; Павло Баарн \$5.00. **Джірард, Огайо:** Анна Мороско \$5.00. **Ембрідж, Па.:** Василь Белей \$10.00. **Елизабет, Н. Дж.:** Іван Назаренко \$100.00. **Картерет, Н. Дж.:** Парафія Св. Димитрія: Сестрицтво Св. Покрови \$25.00; по \$10.00: Товариство Св. Анни, Іван Мартинюк; Іван Маркович \$1.00. **Клівленд, Огайо:** Парафія Св. Володимира: С. Морозович \$15.00; по \$10.00: Григорій Степанік, Петро і Євросина Свідрик. **Лорейн, Огайо:** Д. Величко \$1.00. **Монесен, Па.:** Франко і Юстина Янковські \$25.00; Петро Василік \$10.00. **Мекіз Рокс, Па.:** Марія Гойсан \$5.00. **Міннеаполіс, Мін.:** Парафія Св. Михаїла: Степан Коцюба \$75.00 (разом \$105.00); по \$50.00: Василь Кулик, Михайло Черняк, Марія Гайдукова; Михайло Каркоць \$25.00; по \$10.00: Олексій Вакел, Дмитро Янковський, Микола Гільський; Алексій Лихвар \$5.00; Юрій Филипович \$3.00. **Майнєрсвіл, Па.:** о. Т. Форостій \$100.00. **Мілвіл, Н. Дж.:** Михайло Стельмах \$15.00; по \$10.00: Андрій Стельмах, Володимир Романків, Андрій Сахарницький, Степан Сахарницький, Фенна Сахарницька, Степан Патен.. **Нью Йорк, Н. Й.:** Парафія Св. Володимира: С. Тураш \$15.00; Іван Назаркевич \$5.00. **Ньюарк, Н. Дж.:** Микола Стройник \$25.00; Микола Моргун \$20.00; по \$10.00: Іван Радкович, В. Ярош, Теодор Бабюк. **Нью Бронсвік, Н. Дж.:** А. Машанський \$2.00. **Нью Гейвін, Конн.:** о. Т. Бузенко \$5.00. **Нортгемптон, Па.:** Сестрицтво Св. Марії \$25.00; по \$5.00: Тома Гурин, Володимир Краснопера. **Оклагома Сіті, Окл.:** Р. Афінович \$1.00. **Орвінзбург, Па.:** Франко Новіцький \$10.00 (разом \$110.00). **Піттсбург, Па.:** Парафія Св. Володимира \$25.00. **Пасейк, Н. Дж.:** Марія Терпко \$1.00. **Сіракуз, Н. Й.:** Сестрицтво при церкві Св. Луки \$17.21; по \$10.00: о. З. Ковальчук, Іван Зліденний. **Ст. Пол, Мінн.:** Марія і Дмитро Соловій \$5.00; Ольга і Михайло Ковалевський \$2.00. **Трой, Н. Й.:** Павло і Олена Качмар \$10.00. **Трентон, Н. Дж.:** Сестрицтво при церкві Св. Юрія \$15.00. **Честер, Па.:** о. М. Ярош з поминків бл. п. Анастасії Пастушек \$100.00; з поминків бл. п. Марії Волошанської \$55.91; по \$25.00: Сестрицтво Св. Богородиці, Сестрицтво Сорориті. **Чікаго, Іл.:** Парафія Св. Володимира: по \$5.00: Юрій Кімак, Софія Гудак. **Ютика, Н. Й.:** Текля Гасюк \$10.00. **Йонгстаун, Огайо:** Юрій Присташ \$25.00; по \$20.00: Данило Гіль, Михайло Бу-

рій; по \$5.00: Анна Косач, Андрій Кравець; Степан Кріль \$2.00. **Ню Гейвин, Конн.**: По \$5.00: о. М. Чернявський, проф. О. Козловський; по \$2.00: А. Корніенко, Н. Пожар, О. Пожар, С. Ширай; В. Графський \$1.00.

ПОПРАВКИ З ПОПЕРЕДНИХ ЧИСЕЛ: Дітройт, Міч.: Мих. Смік \$50.00. Пассейк, Н. Дж.: Гр. Клименко \$30.00; по \$25.00: Н. Величко, Атанасій Ізіковський і Мих. Клименко, по \$10.00: Іван Плютенко і Іван Лодин.

ВЕЛИКОДНИЙ ДАР

Армбrost, Па.: Дмитро Полянський \$2.00. **Міннеаполіс, Мінн.**: Петро Назаревський \$2.00. **Ньюарк, Н. Дж.**: Михаїло Павленко \$5.00. **Ню Йорк, Н. Й.**: Павло Шпірук \$2.00. **Оліфант, Па.**: А. Сембрат \$3.00. **Рачестер, Н. Й.**: Михаїло Земляченко \$2.00. **Сиракуз, Н. Й.**: Олексій Кравець \$5.00. Ст. Пол, Мінн.: по \$2.00: Д-р. Петро Остапчук, Серафимович. Трой, Н. Й.: Семен Ференц \$1.00. **Йонгстаун, Огайо**: Михаїло Скрип з дружиною \$2.00. **Діксонвіл, Па.**: Т. Дудчак \$2.00. **Ню Гейвин, Конн.**: о. М. Чернявський \$2.00.

ДІЕЦЕЗАЛЬНИЙ ФОНД

Від Парафій

Ембрідж, Па.: Церква Св. Володимира \$150.00. **Бостон, Масс.**: Церква Св. Тройці \$12.50. **Бейкертон, Па.**: Церква Свв. Ап. Петра й Павла \$10.00. **Гемонд, Інд.**: Церква Св. Михаїла \$120.00. **Діксонвіл, Па.**: Церква Св. Йоана \$30.00. **Кембридж, Масс.**: Церква Св. Михаїла \$15.00. **Літл Фалс, Н. Й.**: Церква Св. О. Николая \$20.00. **Ню Кестел, Па.**: Церква Св. Тройці \$30.00. **Ню Гейвин, Конн.**: Церква Св. Покрови \$7.50. **Рачестер, Н. Й.**: Церква Св. Покрови \$30.00. **Джінет, Па.**: Церква Св. Михаїла \$5.00.

Від Духовенства

о. А. Бек \$60.00; о. І. Боднар \$10.00; о. П. Будний \$13.50; о. С. Біляк \$25.00; о. Ф. Білецький \$7.50; о. П. Білонь \$8.75; о. В. Чекалюк \$20.00; о. М. Харішак \$10.00; о. М. Федорович \$10.00; о. С. Гаюк \$18.50; о. С. Ганкевич \$8.25; о. Ів. Гундяк \$10.00; о. О. Кулик \$11.00; о. Ів. Кобат \$30.00; о. М. Литваківський \$7.50; о. П. Опаренко \$3.00; о. М. Пахолок \$20.00; о. О. Потульницький \$20.00; о. С. Посаківський \$24.00; о. Е. Писар \$10.00; о. С. Щадинський \$22.50; о. В. Уманець \$25.00; о. В. Варварів \$4.00; о. С. Вульчин \$14.00; о. О. Цапорик \$17.00; о. Б. Желехівський \$20.00; о. І. Ялечко \$20.00.

Від Диригентів

о. протодиякон П. Пушкаренко \$4.50; Т. Пасічник \$12.00; Т. Тимінський \$5.55.

МІСІЙНИЙ ФОНД

Владика Мстислав \$22.03; **Мілвіл, Па.**: Церква Свв. Ап. Петра й Павла з Концерту Тараса Шевченка \$10.00.

ОДНОДОЛЯРОВИЙ ФОНД

Боффало, Н. Й.: Церква Св. Тройці \$19.00; **Баунд Брук, Н. Дж.**: Церква Св. Андрія \$14.00; **Клівеланд, Огайо**: Церква Св. Володимира \$117.00; **Кембридж, Масс.**: Церква Св. Михаїла \$13.00; **Дітройт, Міч.**: Церква Св. Покрови \$16.50; **Діксонвіл, Па.**: Церква Св. Йоана \$20.00; **Гемстед, Н. Й.**: Церква Св. Михаїла \$38.00; **Монесен, Па.**: Церква Св. О. Николая \$2.00; **Міннеаполіс, Мінн.**: Церква Св. Юрія \$1.00; **Мілвокі, Віс.**: Церква Св. Покрови \$53.00; **Ню Гейвин, Конн.**: Церква Св. Покрови \$11.00 **Ню Йорк, Н. Й.**: Церква Св. Володимира \$18.00; **Філадельфія, Па.**: Церква Св. Покрови \$4.00; **Пасейк, Н. Дж.**: Церква Св. Вознесіння \$37.00; **Рачестер, Н. Й.**: Церква Св. Покрови \$50.50; **Сиракуз, Н. Й.**: Церква Св. Луки \$1.00; **Трентон, Н. Дж.**: Церква Св. Юрія \$35.00; **Вілмінгтон,**

Дел.: Церква Св. Ап. Петра й Павла \$5.00; **Йонгстаун, Огайо**: Церква Св. Ап. Петра й Павла \$26.00; **Джінет, Па.**: Церква Св. Михаїла \$8.00; **Боффало, Н. Й.**: Церква Св. Тройці \$1.00; **Джанстон, Па.**: Церква Свв. Ап. Петра й Павла \$3.00; **Джонс, Окл.**: Церква Св. Успіння \$34.50; **Монесен, Па.**: Церква Св. О. Николая \$10.00; **Міннеаполіс, Мінн.**: Церква Св. Михаїла \$60.00; **Оліфант, Па.**: Церква Св. Андрея \$4.00.

*

НА «УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВНЕ СЛОВО»

Пресовий фонд

Геркімер, Н. Й.: Церква Св. Покрови з Свяченого \$15.00; **Мілвілл, Н. Дж.**: Церква Свв. Ап. Петра й Павла з концерту Шевченка \$10.00; **Трентон, Н. Дж.**: М. Бородайкевич \$1.00; **Лоді, Н. Дж.**: П. Скоробогач \$0.50; **Ембрідж, Па.**: о. М. Федорович з с вяченого \$20.00; **Чікаго, Ілл.**: Церква Свв. Ап. Петра й Павла \$7.39; **Честер, Па.**: М. Передак \$1.50; **Бостон, Масс.**: К. Помилуйко \$1.00; **Вілмінгтон, Дел.**: о. Б. Желехівський з поминків бл. пам'яті Петра Гринишина \$34.00; **Клівеланд, Огайо**: В. Репужинський \$2.00; С. Антонюк \$1.00; Ева Горошко \$0.50; **Міннеаполіс, Мінн.**: о. С. Біляк з поминків бл. п. Юлії Гайви \$15.00; з поминків бл. п. Алек. Шварека \$18.50.

Одноцентова збірка

Бейкертон, Па.: Церква Свв. Ап. Петра й Павла \$3.00.

Кольпортаж

о. О. Мицк \$10.40; о. А. Бек \$1.90; о. О. Потульницький \$10.00; о. А. Селепина \$3.50; о. В. Варварів \$2.50; о. І. Ялечко \$5.00; о. В. Бучко \$12.25; о. М. Литваківський \$2.50; о. Ф. Білецький \$5.50; о. Б. Желехівський \$3.75; о. С. Щадинський \$3.75; о. І. Гундяк \$1.25; о. М. Запаринюк \$4.25; о. С. Магаляс \$5.00; о. С. Ганкевич \$1.00; о. Е. Писар \$2.25; о. П. Білон \$2.50; о. М. Федорович \$5.00; о. М. Харішак \$2.50; о. Д. Профета \$2.50; о. С. Вульчин \$1.25; о. Л. Весоловський \$5.00; о. М. Гікавий \$10.75; о. П. Петруш \$5.00; о. П. Будний \$3.50; о. М. Мостенський \$5.00.

Українське Православне Слово

Box 376, South Bound Brook, N. J.

Місячний Урядовий Орган

Української Православної Церкви в ЗДА.

Річна передплата:

В Злучених Державах \$2.50; За границею \$3.00

Поодиноке число — 25 центів.

*

Ukrainian Orthodox Word

Box 376, South Bound Brook, N. J.

Published monthly by and the official organ of the Ukrainian Orthodox Church of the United States of America.

Annual Subscription:

In the United States \$2.50; Foreign \$3.00;

Single Copy — 25 cents